

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ**

Кафедра управління інформаційною та кібернетичною безпекою

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ПРОХОДЖЕННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ
для студентів освітнього рівня «МАГІСТР»
спеціальності «КІБЕРБЕЗПЕКА»
спеціалізації «УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЮ БЕЗПЕКОЮ»**

КИЇВ – 2019

Науково-педагогічна практика є складовою частиною підготовки випускників до викладацької діяльності. У відповідності з навчальним планом передбачено такий порядок проходження студентами науково-педагогічної практики: науково-педагогічну практику проходять студенти магістратури протягом чотирьох тижнів з відривом від навчання. Науково-педагогічну практику студенти магістратури проходять у Державному університеті телекомунікацій, чи інших навчальних закладах IV рівня акредитації, що визначаються як базові для проходження практики, та в яких студенти працюватимуть після закінчення університету.

1. Мета і завдання практики

Головна мета проведення науково-педагогічної практики полягає у набутті практичних навичок та досвіду викладацької роботи, необхідних для викладання дисципліни за профілем отриманої спеціальності у вищих навчальних закладах після отримання освітньо-кваліфікаційного рівня магістра.

Педагогічній практиці передують вивчення курсів з педагогіки вищої школи та методики викладання у вищих навчальних закладах.

Завдання практики полягають у:

- безпосередньому ознайомленні студентів-практикантів з формами та методами викладання дисциплін, а також їхньому практичному оволодінню;
- вихованні у студентів творчого підходу до навчально-методичної роботи, наукової праці, формуванню потреби у самовдосконаленні, підвищенні своєї кваліфікації;
- здобутті студентами професійних якостей майбутнього викладача – вміння готувати лекційний матеріал з використанням останніх досягнень даної науки, чітко доступно логічно послідовно викладати цей матеріал студентам, керувати аудиторією тощо;
- формуванні вміння критично оцінювати лекції та семінарські заняття своїх колег та робити на їх основі висновки щодо організації власної викладацької роботи.

Реалізація мети та завдань забезпечується шляхом чіткої організації науково-педагогічної практики, виконання основних вимог як студентами-практикантами, так і викладачами.

2. Зміст практики

Навчально-методична робота складає суть науково-педагогічної практики, її основну мету. Саме в ході навчально-методичної роботи реалізуються основні завдання практики, що полягають у формуванні у студентів навичок викладацької роботи. Навчально-методична робота полягає в:

- відвідуванні лекцій, семінарських занять та консультацій, що проводять викладачі з метою вивчення методичного досвіду і системи навчальної роботи керівника і кафедри в цілому, оволодіння методикою підготовки до занять і методикою викладання навчального матеріалу;

- освоєнні засобів організації та контролю самостійної роботи студентів, особливо при підготовці до семінарських занять (додаткові питання, теми для обговорення, теми рефератів і т.п.);

- відвідуванні занять, що проводять студенти-практиканти з подальшим обговоренням.

Навчально-методична робота студентів має дві складові частини, що доповнюють одна одну: пасивна та активна (аудиторна) практика.

Пасивна практика в більшості випадків передує активній (аудиторній).

Вона полягає у відвідуванні лекцій, семінарських занять, консультацій які проводять викладачі кафедри; участь у навчально-методичній роботі кафедри, відвідування лекцій та семінарів, які проводять інші студенти-практиканти з активною участю в обговоренні результатів.

У разі проходження науково-педагогічної практики за межами Державного університету телекомунікацій, студенти-практиканти відвідують лекції та практичні заняття, що проводяться керівником, закріпленим за студентом базовим вузом.

Активна (аудиторна) практика є основною у всьому процесі науково-педагогічної практики, оскільки саме в ході активної практики виявляються та закріплюються викладацькі здібності студентів. Активна практика включає в себе: самостійне проведення лекцій та семінарських (практичних) занять; проведення консультацій; участь у методичній роботі базової кафедри і т.п.

До початку активної практики студенти надають викладачеві (а при необхідності - керівникові практики від базового вузу) тексти лекцій та методичні розробки семінарських занять. Об'єм лекції складає 20-25 сторінок тексту, методичних розробок – 3-5 сторінок. Після узгодження тексту лекцій і методичних розробок з керівником студент допускається до самостійного проведення занять.

На залікових заняттях мають бути присутні викладач та інші студенти-практиканти. Після закінчення лекції (семінарського заняття) проводиться обговорення, в якому беруть участь всі присутні. В ході обговорення висловлюються зауваження теоретичного (стосовно змісту лекції, семінару) та методичного (якість подачі матеріалу, контроль над аудиторією, активність студентів, використання технічних засобів навчання і т.п.) плану. Студенти-практиканти висловлюють свої зауваження, а викладач надає оцінку.

3. Порядок проходження практики

Відповідно до навчального плану студенти магістратури проходять науково-педагогічну практику в Державному університеті телекомунікацій. Основною базою для проведення науково-педагогічної практики є навчально-науковий інститут захисту інформації, де читаються навчальні дисципліни з профілю кафедри. У разі необхідності студенти можуть проходити практику в інших навчальних закладах IV рівня акредитації після дозволу базової кафедри та керівника практики.

Особливої уваги при організації науково-педагогічної практики слід приділяти підбору викладачів, котрі мають керувати проходження

студентами практики. Бажано призначати керівниками викладачів, що мають достатній досвід науково-педагогічної роботи. Не рекомендується закріплювати за одним викладачем більше 5 студентів-практикантів.

Проходження практики слід розпочинати з відвідування лекцій та семінарських занять, які проводить викладачка чи викладач. При цьому студенти знайомляться не лише з методами викладання, а й з тими групами, в яких в подальшому вони читатимуть лекції та проводитимуть практичні заняття. В цей же період практиканти готують тексти лекцій та методичних розробок і надають їх для рецензування викладачеві.

На другому етапі (активному) практики студенти читають лекції, проводять семінарські заняття, відвідують заняття свої колеги та готують письмові рецензії. Протягом всього періоду проходження практики студенти беруть активну участь в науково-методичній роботі кафедри, займаються самопідготовкою.

Заключним етапом практики є підготовка студентами «Звіту про проходження науково-педагогічної практики» та його захист.

4. Організація практики

Загальне керівництво педагогічною практикою здійснює завідувач кафедри та керівник практики, який призначається розпорядженням завідувача.

В обов'язки керівника практики входить підготовка наказу про практику, загальне керівництво нею та координація методичного керівництва з боку кафедр. Керівництво практикою студентів по кожній кафедрі покладається на завідувачів кафедр, які планують розподіл студентів-практикантів між викладачами, а також здійснюють систематичний контроль за проходженням практики.

Безпосереднє керівництво практикою кожного студента виконує викладач, якого призначає кафедра відповідно до педагогічного навантаження. В обов'язки викладача входить постійна допомога студентам-

практикантам у виконанні всіх завдань практики, їх оцінка та звіт про проходження практики.

5. Документи практики

Головні документи науково-педагогічної практики визначають зміст навчального процесу на різних етапах проходження практики, основні вимоги до студентів-практикантів та вміщують форми контролю за їх виконанням. До документів науково-педагогічної практики належать: наказ про науково-педагогічну практику та звіти студентів-практикантів про проходження практики.

Наказ про практику є основним документом, що визначає терміни та порядок проходження практики. Індивідуальні звіти студентів-практикантів є основним звітним документом студентів-практикантів.

6. Форми звітності та підсумкова атестація

За підсумками проходження науково-дослідницької практики студент-магістрант надає на кафедру таку документацію:

I. Підсумковий звіт про проходження практики. Звіт повинен мати наступну структуру:

1. Титульний аркуш є першою сторінкою звіту про проходження науково-дослідної практики;

2. Основна частина повинна містити:

- дані про місце проходження практики;

- послідовність проходження науково-дослідної практики;

- короткий опис виконаних робіт і терміни їх здійснення;

- труднощі, які зустрілися при проходженні науково-дослідної практики;

3. Висновок повинен містити:

- оцінку повноти поставлених завдань;

- оцінку рівня проведеної науково-дослідницької роботи;

- рекомендації щодо подолання проблем, що виникли в ході проходження практики;

- оцінку можливості використання результатів практики в науково-дослідницькій роботі магістранта;

4. Додатки. До звіту повинні бути додані матеріали, зібрані та проаналізовані за час проходження практики (список бібліографії по темі магістерської роботи; текст та ін.). А також відгук керівника практики від кафедри про роботу магістранта в період практики з рекомендованої оцінкою.

II. Щоденник проходження практики.

Магістрант представляє на кафедру звіт по практиці не пізніше п'яти днів після закінчення практики (включаючи вихідні та святкові дні).

Обсяг звіту про проходження науково-дослідницької практики становить 10-15 сторінок машинописного тексту.

Атестація за підсумками практики включає публічний захист результатів практики на підставі поданого звіту з подальшою оцінкою. Атестація проводиться відповідно до робочих навчальних планів і прописується в програмі практики.

Студенти, які не виконали програму практики з поважної причини, а також отримали негативний відгук про роботу або незадовільну оцінку на етапі проміжної атестації, проходять практику вдруге у вільний від навчання час або можуть бути відраховані як мають академічну заборгованість.